Dosarul nr. 3-2963/2022

2-22176455-12-3-02122022

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

19 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Elena Negru
Adelina Țușca

Cu participarea:
Reclamantului *****
Avocatul reclamantului Nicolae Agachi
Reprezentantul pârâtului Alexandru Taran

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a recalcularea pensiei, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 02 decembrie 2022, din partea reclamantului *****, a fost depusă cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a recalcularea pensiei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, prin cererea din 20.07.2022, reclamantul a solicitat informaţie privitor la care a fost mărimea pensiei stabilită la 06.09.2013 pentru stagiul complet de muncă de 31.6 ani stabilit de legislaţie, care a fost mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013 - 01.11.2019 în procente calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare, care a fost modul de calcul al pensiei pentru pentru stagiul total de cotizare de 34.6 ani dacă, venitul mediu asigurat a fost de 2383,90 lei, iar pensia fiind calculat de 1113,52 lei, valoarea căriea constituie mai puţin de 50% din ventul calculat cu prezentarea calului detalizat al indexărilor efectuate la pensia calculată lui ***** în perioada 06.09.2013-01.11.2019.

Potrivit răspunsului eliberat la 05.08.2022 *****, constată că nu se regăseşte informaţie privitor la următoarele solicitări şi anume: Care a fost mărimea pensiei stabilită la 06.09.2013 pentru stagiul complet de muncă de 31,6 ani stabilit de legislaţie la

acel timp?, Care a fost mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013 - 01.11.2019 în procente calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare. Totodată, în motivarea sa recalmantul a indicat, că lipsa acestor răspunsuri concrete, nu are posibilitate de a înţelege corectitudinea calculării pensiei şi modul de calcul al indexaţiilor survenite, ori, modificarea legislaţiei în perioada 2013-2022 nu reflectă imposibilitatea informării corespunzătoare.

La 20.09.2022, reclamantul a solicitat pârâtului examinarea cerinţelor şi informarea asupra tuturor capetelor cerinţelor formulate, ca răspuns, la cererea din 20.09.2022, pârâtul la 06.10.2022, a refuzat în informarea petiţionarului la întrebările adresate, acţiune ce pune în afara cadrului legal drepturile şi interesele solicitantului, ori, potrivit Hotărîrii Gvernului RM Nr. 230 din 10-04-2020 cu privire la organizarea şi funcţionarea Casei Naţionale de Asigurări Sociale şi aprobarea Regulamentului p. 6. - Casa Naţională realizează funcţiile stabilite de prezentul Regulament în următoarele domenii: 1) gestionarea bugetului asigurărilor sociale de stat, 2) evidenţa plătitorilor şi a contribuţiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat, 3) stabilirea, plata şi evidenţa prestaţiilor sociale.

La 17.10.2022, reclamantul a înaintat cerere prealabilă la refuzul din 06.10.2022 eliberat de pîrît în admiterea solicitărilor înserate în cererile anterior înaintate şi prin răspunsul din 31.10.2022 *****, pârâtul a refuzat admitera plângerii precum şi prezentarea informaţiei solicitate, ori un astfel de răspuns vine în contradicţie cu prevederile legislaţiei în vigoare.

Menționează că, potrivit art. 5 a Legii „Privind Accesul la informaţie” (1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei. (2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt: a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească”, CNAS are calitate de furnizor de infromaţii.

Prin urmare, potrivit art. 1 la Legii - (1) Furnizorul de informaţii, în conformitate cu competenţele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă şi la timp a cetăţenilor asupra chestiunilor de interes public şi asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informaţie.

Relatează că, prin decizia CNAS din 05.11.2019, *****s-a stabilit și s-a majorat stagiul de muncă cu 5,2 ani, astfel ***** a obţinut stagiu de cotizare în mărime de 34,6 luni, împrejurare care certifică, că acestuia urma a fi aplicată pensia pentru limita de vârstă raportată la stagiul complet de cotizare de 31,6 ani începând cu 06.09.2013.

Indică că, dreptul de a beneficia de pensia pentru vechime în muncă, cumulează condiţiile stabilite de legislaţie: atingerea vîrstei de pensionare, specificată în art. 41 alin. (1), realizarea stagiului total de cotizare, prevăzut la art. 42 alin. (1), şi, în mod obligatoriu, realizarea stagiului de cotizare în funcţia respectivă.

Prin Hotărârea Curţii Constituţionale din 30.04.2004 nr. 9 p. 4 sa stabilit, că potrivit Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil. Dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut

sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrînd în contradicţie cu art.22 din Constituţie. Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desfiinţa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv şi efectele lui. De remarcat în context că art.6 din Codul civil al Republicii Moldova stipulează expres că legea civilă nu are caracter retroactiv.

Ca răspuns, la cererea din 05.08.2022, a recepţionat răspunsul din 06.10.2022 deja indicat mai sus, prin care de fapt sa refuzat în informarea petiţionarului la întrebările adresate, acţiune ce pune în afara cadrului legal drepturile şi interesele solicitantului, ori, potrivit Hotărîrii Gvernului RM Nr. 230 din 10-04-2020 cu privire la organizarea şi funcţionarea Casei Naţionale de Asigurări Sociale şi aprobarea Regulamentului p. 6. - Casa Naţională realizează funcţiile stabilite de prezentul Regulament în următoarele domenii: 1) gestionarea bugetului asigurărilor sociale de stat, 2) evidenţa plătitorilor şi a contribuţiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat, 3) stabilirea, plata şi evidenţa prestaţiilor sociale.

De altfel, conform p. 8 a Regulamentului vizat subp. CNAS - asigură evidenţa individuală a contribuţiilor persoanelor asigurate în baza codurilor personale de asigurări sociale, certifică stagiul de cotizare, în baza contului personal de asigurări sociale, la solicitarea persoanei asigurate.

A indicat că, potrivit art. 5 a Legii „Privind Accesul la informaţie” (1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei. (2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt: a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească”, CNAS are calitate de furnizor de infromaţii.

Prin urmare, potrivit art. 1 la Legii - (1) Furnizorul de informaţii, în conformitate cu competenţele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă şi la timp a cetăţenilor asupra chestiunilor de interes public şi asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informaţie.

Remarcă că, prin Decizia CNAS din 05.11.2019, *****sa stabilit, sa majorat stagiul de muncă cu 5,2 ani, astfel ***** obţinut stagiu de cotizare în mărime de 34,6 luni, împrejurare care certifică, că acestuia urma a fi aplicată pensia pentru limita de vârstă raportată la stagiul complet de cotizare de 31,6 ani începând cu 06.09.2013.

Dreptul de a beneficia de pensia pentru vechime în muncă, cumulează condiţiile stabilite de legislaţie atingerea vîrstei de pensionare, specificată în art. 41 alin. (1), realizarea stagiului total de cotizare, prevăzut la art. 42 alin. (1), şi, în mod obligatoriu, realizarea stagiului de cotizare în funcţia respectivă.

Prin Hotărârea Curţii Constituţionale din 30.04.2004 nr. 9 p. 4 sa stabilit, că potrivit Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil. Dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din

trecut, cazurile contrare intrînd în contradicţie cu art.22 din Constituţie. Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desfiinţa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv şi efectele lui. De remarcat în context că art.6 din Codul civil al Republicii Moldova stipulează expres că legea civilă nu are caracter retroactiv.

Solicită partea reclamantă *****:

- constatarea faptului neexaminării în termen a cererilor înaintate la 05.08.2022, 20.09.2022 în ordinea stabilită;

- recunoaşterea ilegală a refuzului CNAS din 05.08.2022 *****, 06.10.2022 nr. *****, din 31.10.2022 ***** cu obligarea pârâtului prezentări informaţiei solicitate inclusiv privitor mărimea pensiei stabilite pentru stagiul complet de muncă de 31,6 ani, având în vedere că stagiul complet de cotizare a constituit 34 ani şi 6 luni la 06.09.2013, mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013-01.11.2019 în procente/lei calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare.

- obligarea Casei naţionale de Asigurări Sociale să efectuieze calculul pensiei pentru limita de vârstă cet. ***** reieşind din stagiul de muncă de 36,7 ani începând cu 06.09.2013.

La 11 ianuarie 2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea pârâtă și-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În susținerea poziției de nerecunoaștere a cererii de chemare în judecată a indicat că, la data de 23.06.2022, 20.07.2022 şi 20.09.2022 la CNAS au fost înregistrate cererile reclamantului privind reexaminarea modului de calculare a pensiei pentru limită de vârstă, cât şi furnizarea informaţiei privind modul de calculare a pensiei şi indexările efectuate.

Prin scrisorile CNAS ***** din 14.07.2022, ***** din 05.08.2022 şi nr. ***** din 06.10.2022, reclamantului i s-a oferit răspuns la problemele abordate.

La data de 17.10.2022, la CNAS a fost înregistrată cererea prealabilă cu ***** înaintată de reclamant, prin care a solicitat constatarea faptului neexaminării în termen a cererilor înaintate la 05.08.2022, 20.09.2022 în ordinea stabilită şi anularea refuzului din 06.10.2022 nr. B-*****. De asemenea s-a mai solicitat examinarea cererilor înaintate la 05.08.2022, 20.09.2022 în sensul formulat şi informarea privind mărimea şi modul de stabilire a pensiei, cât şi mărimea indexărilor survenite în perioada anilor 2013 - 2019.

Prin decizia CNAS ***** din 31.10.2022, i s-a dat răspuns la cererea prealabilă înaintată.

Referitor la pretenţiile reclamantului din cererea de chemare în judecată privind constatarea faptului neexaminării în termen a cererilor înaintate la 05.08.2022, 20.09.2022 în ordinea stabilită şi recunoaşterea ilegalităţii acestora inclusiv a răspunsului din 31.10.2022 ***** emise de CNAS şi obligarea pârâtului să furnizeze informaţia solicitată, CNAS menţionează.

Pretenţiile indicate supra ale reclamantului sunt apreciate ca fiind neîntemeiate de către CNAS, deoarece potrivit materialelor dosarului administrativ se denotă faptul că procedura administrativă pe seama cererilor depuse de către reclamant către pârât a fost efectuată în termenul general de 30 de zile stabilit de art. 60 Cod administrativ.

De asemenea urmează a fi respinse alegaţiile reclamantului privind nefumizarea informaţiei solicitate, or potrivit răspunsurilor CNAS menţionate supra, reclamantului i s-a furnizat toată informaţia pretinsă conţinută în dosarul de pensionare.

Astfel, reclamantului i s-a comunicat că potrivit dosarului de pensionare s-a constatat că acesta începând cu 06.09.2013 este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza coeficientului individual al salariului - 2,10279 determinat pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive (1988-12, 1989-12, 1990-12, 1991-12, 1992-09, 1993-03) din ultimii 15 ani de muncă până la 01.01.1999, şi cea realizată după 01.01.1999 din venitul mediu lunar asigurat de 604,13 lei, proporţional stagiului de cotizare confirmat de 30,1 ani, cuantumul căreia a constituit - 1220,09 lei lunar.

Ca urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2014 - 2019 pensia a fost majorată după cum urmează:

Data indexării	Cuantumul pensiei până la indexare	% indexării	Cuantumul pensie indexate
01.04.2014	1220,09	6,45%	1298,79
01.04.2015	1298,79	7,95%	1402,04
01.04.2016	1402,04	10,1%	1543,65
01.04.2017	1543,65	6,8%	1648,62
01.04.2018	1648,62	6,6%	1757,43
01.04.2019	1757,43	5,3%	1850,57

Menționează că, conform art. 33 alin. 1) al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie.

Potrivit art. 33 alin. 3 din Legea nr. 156/1998, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în condiţiile prezentei legi.

Începând cu 01.04.2017 pensia pentru limită de vârstă se calculează conform formulei prevăzute în Anexa nr. 2 din Legea nr. 156/1998: $P = 1{,}35\% \times Tt \times Vav$, unde: P - cuantumul pensiei; 1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizaţi după 1 ianuarie 1999, calculată în procente; Tt - stagiul total de cotizare, ani; Vav - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1.

La 07.10.2019, reclamantul a depus cerere de reexaminare a pensiei prezentând în acest sens certificatul de salariu *****din 30.09.2019 pentru perioada de activitate 01.01.1999 - 31.12.2002 şi martie, mai, iunie, septembrie, noiembrie, decembrie anul 2003 la Asociaţia mijloacelor de transport auto Chişinău a CFM, ulterior reorganizată în întreprinderea ÎS „Almitrans” la 08.11.2000.

Astfel, cuantumul pensiei de la 01.11.2019 a fost reexaminat pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 2383,90 lei, luând în considerare stagiul total de

cotizare de 34,6 ani şi a constituit - 1113,52 lei lunar, actualizat prin intermediul indexărilor efectuate în perioada 2014 - 2019 (la data 01.11.2019) după cum urmează:

P = 1,35% x 34,6 x 2383,90 = 1113,52.

Data indexării	Cuantumul pensiei până la indexare	% indexării	Cuantumul pensiei indexate
01.04.2014	1113,52	6,45%	1185,34
01.04.2015	1185,34	7,95%	1279,57
01.04.2016	1279,57	10,1%	1408,81
01.04.2017	1408,81	6,8%	1504,61
01.04.2018	1504,61	6,6%	1603,91
01.04.2019	1603,91	5,3%	1688,92

Indică că, deoarece cuantumul pensiei reexaminat la 01.11.2019 a constituit - 1688,92 lei lunar, fiind mai mic decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată (la 01.11.2019) - 1850,57 lei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, a emis decizie de respingere în reexaminarea pensiei. Ca urmare indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2020 - 2022 pensia a fost majorată şi de la 01.04.2022 constituie - 2582,24 lei lunar.

Cu privire la pretenţia reclamantului invocată în cererea de chemare în judecată privind obligarea CNAS să efectueze calculul pensiei pentru limită de vârstă reieşind din stagiul de muncă de 36.7 ani începând cu 06.09.2019, pârâta consideră că pretenţia dată urmează a fi declarată ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

La 07.10.2019, reclamantul a depus la casa teritorială cerere privind reexaminare pensiei prezentând în acest sens certificatul de salariu *****din 30.09.2019.

Prin decizia CTAS sect. Centru *****din 05.11.2019 s-a respins cererea reclamantului deoarece cuantumul pensiei reexaminat la 01.11.2019 a constituit - 1688,92 lei lunar, fiind mai mic decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată (la 01.11.2019) - 1850,57 lei.

Decizia CTAS sect. Centru *****din 05.11.2019 a fost notificată sub semnătură reclamantului la data 08.11.2019, iar decizia dată nu a fost contestată în procedură prealabilă.

Complementar atrage atenţia că în cererea prealabilă înaintată de reclamant la data de data de 17.10.2022 către CNAS, nu s-a invocat vreo pretenţie priind recalcularea pensiei.

În conformitate cu art. 40 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, (1) Decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reţinerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată Casa Naţională de Asigurări Sociale. (2) în caz de dezacord cu decizia Casei Naţionale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanţa de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ (CA), în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Astfel, în pofida faptului că prevederile citate stabilesc caracterul obligatoriu al necesităţii respectării procedurii prealabile până la adresare în instanţa de judecată, adică depunerea unei cereri prealabile prin care potenţialul reclamant să invoce toate obiecţiile şi pretenţiile vizavi de actul administrativ litigios, la caz se constată că reclamantul nu a respectat această procedură invocând pretenţia de obligare a pârâtului 1a recalcula pensia acestuia direct în instanţa de judecată.

De asemenea nu se constată respectarea procedurii prealabile conform prevederilor art. 162 - 169 CA şi asupra deciziei CTAS sect. Centru ***** din 05.11.2019.

Potrivit art. 207 alin. (1) CA, instanţa verifică din oficiu dacă sânt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: f) nu sânt întrunite condiţiile prevăzute la art. 208 - respectarea procedurii prealabile.

La acest capitol Casa Naţională mai remarcat constatările Curţii Constituţionale din Decizia nr. 56 din 02.06.2020 de inadmisibilitate a sesizării nr. 23g/2020 privind excepţia de neconstituţionalifate a articolului 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, potrivit cărora: 30. Curtea reaminteşte că a stabilit în jurisprudenţa sa constantă faptul că reglementarea de către legislator, în limitele competenţei care i-a fost conferită prin Constituţie, a condiţiilor de exercitare a unui drept - subiectiv sau procesual, inclusiv prin instituirea unor proceduri speciale, nu constituie o restrângere a exerciţiului acestuia, ci cloar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, ocrotite în egală măsură (a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr. 14 din 15 noiembrie 2012, § 76; DCC nr. 43 din 8 iulie 2016, § 28).

În ședința de judecată reclamantul ***** și avocatul Agachi Nicolae, au pledat pentru admiterea cererii de chemare în judecată din motivele de fapt și drept indicate.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Taran Alexandru, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a recalcularea pensiei, este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) şi (2) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contenciosadministrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 alin. (1) și (2) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi.

Conform art. 25 Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuţiile legale în mod imparţial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Conform art. 36 alin. (1) și (2) Cod administrativ, instanţa de judecată competentă să soluţioneze acţiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremaţiei dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui sînt considerate valori supreme şi sînt garantate de stat. Instanţele de judecată competente aplică principiul supremaţiei dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului.

Conform art. 39 alin. (1) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

Conform art. 206 Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în

constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Conform art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prelabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată, constată că reclamantul ***** a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia. Or, speţa dedusă judecății, a fost precedată de adresarea către organul emitent cu o cerere prealabilă, prin care reclamantul a solicitat recalcularea pensiei.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a recalcularea pensiei.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamanta a respectat procedura de depunere a acțiunii și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va purcede la examinarea cauzei în fond.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, ***** începând cu 06.09.2013 este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza coeficientului individual al salariului - 2,10279 determinat pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive (1988-12, 1989-12, 1990-12, 1991-12, 1992-09, 1993-03) din ultimii 15 ani de muncă până la 01.01.1999, şi cea realizată după 01.01.1999 din venitul mediu lunar asigurat de 604,13 lei, proporţional stagiului de cotizare confirmat de 30,1 ani, cuantumul căreia a constituit - 1220,09 lei lunar. Ca urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2014 - 2019 pensia a fost majorată după cum urmează: 01.04.2014 - 1298,79; 01.04.2015 -

1402,04; 01.04.2016 - 1543,65; 01.04.2017 - 1648,62; 01.04.2018 - 1757,43; 01.04.2019 - 1850,57.

La 23 iunie 2022, partea reclamantă a solicitat autorității publice pârâte reexaminarea modului şi ordinei de calculare a pensiei pentu limitat de vârstă pentru ***** raportând la stadiului de muncă complet în proporţie de 35,3 ani cu atribuirea unei pensii integrale începând cu 06.09.2013 şi respectiv indexarea acestea reeșind din mărimea pensiei integrale şi nu parţiale şi eliberarea răspunsului la cererea înregistrată la 20.11.2019*****.

Prin scrisoarea ***** din 14 iulie 2022, autoritatea publică a comunicat părții reclamante că, ***** începând cu 06.09.2013 este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza coeficientului individual al salariului - 2,10279 determinat pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive (1988(12), 1989(12), 1990(12), 1991(12), 1992(09), 1993(03) din ultimii 15 ani de muncă până la 01.01.1999, proporţional stagiului de cotizare confirmat de 30,1 ani, cuantumul căreia a constituit-1220,09 lei lunar. Ca urmare a recalculărilor şi indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2014 - 2019 pensia a fost majorată şi constituia de la 01.04.2019 - 1850,57 lei lunar. Conform art. 33 alin (1) al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie. La data de 07.10.2019, reclamantul a depus cererea de reexaminare şi aţi prezentat certificatul de salariu *****din 30.09.2019 pentru perioada de activitate activitate 01.01.1999 -31.12.2002 şi martie, mai, septembrie, noiembrie anul 2003 la Asociaţia mijloacelor de transport auto Chişinău a CFM, ulterior reorganizată în întreprinderea ÎS „Almitrans” la 08.11.2000. Astfel, cuantumul pensiei de la 01.11.2019 a fost reexaminat pe baza venitului mediu lunar sigurat valorizat de 2383,90 lei, luând în considerare stagiul total de cotizare de 34,6 ani şi a constituit - 1113,52 lei lunar, fiind actualizat prin intermediul indexărilor efectuate în perioada 2014 - 2019 (la data 01.11.2019) şi a constituit - 1688,92 lei lunar, care era mai mică decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată (la 01.11.2019) - 1850,57 lei. Ca urmare indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2020 - 2022 pensia reclamantului a fost majorată și de la 01.04.2022 constituie - 2582,24 lei lunar. Totodată, s-a constatat, că reclamantul beneficiază de alocaţie lunară de stat ca victimă reabilitată a represiunilor politice din perioada anilor 1917 - 1990, în mărime de 100 lei, care de la 1 octombrie 2021 constituie 750 lei lunar.

La 20 iulie 2022, partea reclamantă a solicitat autorității publice pârâte prezentarea informației: 1. Care a fost mărimea pensiei stabiilă la 06.09.2013 pentru stagiul complet de muncă de 31.0 ani stabilit de legislaţie? 2. Care a fost mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013 - 01.11.2019 în procente calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare? 3. Care a fost modul de calcul al pensiei pentru pentru stagiul total de cotizare de 34.6 ani dacă venitul mediu asigurat a fost de 2383.90 lei, iar pensia fiind calculat de 1113,32 lei, valoarea căriea constituie mai puţin de 30% din venitul calculat? 4. Prezentarea calului delaliat al indexărilor efectuate la pensia calculată lui ***** în perioada 06.09.201 3-01.11.2019.

La 20 septembrie 2022, partea reclamantă a solicitat autorității publice pârâte prezentarea informației: 1. Care a fost mărimea pensiei stabilită la 06.09.2013 pentru stagiul complet de muncă de 31.6 ani stabilit de legislaţie la acel timp exact mărimea minimă? 2. Care a fost mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013 - 01.11.2019
în procente calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare în procente?

Prin scrisoarea ***** din 05 august 2022, autoritatea publică a comunicat părții reclamante că, începând cu 06.09.2013 este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă, cuantumul căreia a constituit - 1220,09 lei lunar. Ca urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2014 - 2019 pensia a fost 01.04.2014 - 1298,79; 01.04.2015 - 1402,04; 01.04.2016 - 1543,65; 01.04.2017 - 1648,62; 01.04.2018 - 1757,43; 01.04.2019 - 1850,57. Conform art.33. alin 1) al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până ia acordarea drepturilor la pensie. Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 156/1998 reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează in condiţiile prezentei legi. Începând cu 01.04.2017 pensia pentru limită de vârstă se calculează conform formulei prevăzute în Anexa nr.2 din Legea nr. 156/1998: P - 1,35% x Tt x Vav, unde: P - cuantumul pensiei; 1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizaţi după 1 ianuarie 1999, calculată în procente; Tt - stagiul total de cotizare, ani; Vav - venitul mediu lunar asiuurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1. La 07.10.2019, reclamantul a depus cerere de reexaminare a pensiei prezentând în acest sens certificatul de salariu *****din 30.09.2019 pentru perioada de activitate 01.01.1999 - 31.12.2002 şi martie, mai, iunie, septembrie, noiembrie, decembrie anul 2003 la Asociaţia mijloacelor de transport auto Chişinău a CFM, ulterior reorganizată în întreprinderea ÎS „Almitrans” la 08.11.2000. Astfel, cuantumul pensiei de la 01.11.2019 a fost reexaminat pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 2383,90 lei, luând în considerare stagiul total de cotizare de 34,6 ani şi a constituit - 1113,52 lei lunar, actualizat prin intermediul indexărilor efectuate în perioada 2014 - 2019 (la data 01.11.2019) după cum urmează: P = 1,35% x 34,6 x 2383,90 = 1113,52.

Data indexării	Cuantumul pensiei până la indexare	% indexării	Cuantumul pensiei indexate
01.04.2014	1113,52	6,45%	1185,34
01.04.2015	1185,34	7,95%	1279,57
01.04.2016	1279,57	10,1%	1408,81
01.04.2017	1408,81	6,8%	1504,61
01.04.2018	1504,61	6,6%	1603,91
01.04.2019	1603,91	5,3%	1688,92

Deoarece cuantumul pensiei reexaminat la 01.11.2019 a constituit - 1688,92 lei lunar, fiind mai mic decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată (la 01.11.2019) - 1850,57 lei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, a emis decizie de

respingere în reexaminarea pensiei. Ca urmare indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2020 - 2022 pensia a fost majorată şi de la 01.04.2022 constituie - 2582,24 lei lunar.

La 17 octombrie 2022, partea reclamantă a depus cerere prealabilă prin care a solicitat constatarea faptului neexaminării în termen a cererilor înaintate la 05.08.2022; 20.09.2022 în ordinea stabilită cu anularea refuzului din 06.10.2022 nr. B-1903; examinarea cererii din 05.08.2022 şi 20.09.2022 în sensul formulat şi a informa solicitantul privitor ia informaţia ce ţine de mărimea pensiei stabilite pentru stagiul complet de munca de 31.6 ani, având în vedere că stagiu complet de cotizare a constituit 34 ani şi 6 luni la 06.09.2013; mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013 - 01.11.2019 în procente/lei calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare.

Prin scrisoarea ***** din 31 octombrie 2022, autoritatea publică a comunicat părții reclamantă că, la data de 23.06.2022, 20.07.2022 şi 20.09.2022 la CNAS au fost înregistrate cererile reclamantului privind reexaminarea modului de calculare a pensiei pentru limită de vârstă, cât şi furnizarea informaţiei privind modul de calculare a pensiei şi indexările efectuate. Prins scrisorile CNAS ***** din 14.07.2022, ***** din 05.08.2022 şi nr. ***** din 06.10.2022 s-a oferit răspuns la problemele abordate. Respectiv, argumentele din cererea prealabilă privind neexaminarca în termen a cererilor, nu pot fi reţinute, deoarece procedura administrativă a fost efectuată în termenul stabilit de art. 60 Cod administrativ. Referitor la informaţia solicitată pe marginea stabilirii şi recalculării/indexării pensiei a menţionat şi reiterat. Conform dosarului de pensionare s-a constatat că reclamantul începând cu 06.09.2013 este beneficiar de pensie pentru limita de vârstă, calculată pe baza coeficientului individual al salariului - 2,10279 determinat pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive (1988-12, 1989-12, 1990-12, 1991-12, 1992-09, 1993-03) din ultimii 15 ani de muncă până la 01.01.1999, şi cea realizată după 01.01.1999 din venitul mediu lunar asigurat de 604,13 lei, proporţional stagiului de cotizare confirmat de 30,1 ani, cuantumul căreia a constituit - 1220,09 lei lunar. Ca urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2014 - 2019 pensia a fost majorată după cum urmează: 01.04.2014 - 1298,79; 01.04.2015 - 1402,04; 01.04.2016 - 1543,65; 01.04.2017 - 1648,62; 01.04.2018 - 1757,43; 01.04.2019 - 1850,57. Conform art. 33 alin. 1) al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie. Potrivit art. 33 alin. 3 din Legea nr. 156/1998, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în condiţiile prezentei legi. Începând cu 01.04.2017 pensia pentru limită de vârstă se calculează conform formulei prevăzute în Anexa nr. 2 din Legea nr. 156/1998: $P = 1,35\% \times Tt \times Vav$, unde: P - cuantumul pensiei; 1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizaţi după 1 ianuarie 1999, calculată în procente; Tt - stagiul total de cotizare, ani; Vav - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1. La 07.10.2019, reclamantul a depus cerere de reexaminare a pensiei prezentând în acest sens certificatul de salariu *****din 30.09.2019 pentru perioada de activitate 01.01.1999 - 31.12.2002 şi martie, mai, iunie, septembrie, noiembrie, decembrie anul 2003 la Asociaţia mijloacelor de transport auto Chişinău a CFM, ulterior reorganizată în întreprinderea ÎS „Almitrans” la 08.11.2000. Astfel, cuantumul pensiei de la 01.11.2019 a

fost reexaminat pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 2383,90 lei, luând în considerare stagiul total de cotizare de 34,6 ani şi a constituit - 1113,52 lei lunar, actualizat prin intermediul indexărilor efectuate în perioada 2014 - 2019 (la data 01.11.2019) după cum urmează: P = 1,35% x 34,6 x 2383,90 = 1113,52.

Data indexării	Cuantumul pensiei până la indexare	% indexării	Cuantumul pensiei indexate
01.04.2014	1113,52	6,45%	1185,34
01.04.2015	1185,34	7,95%	1279,57
01.04.2016	1279,57	10,1%	1408,81
01.04.2017	1408,81	6,8%	1504,61
01.04.2018	1504,61	6,6%	1603,91
01.04.2019	1603,91	5,3%	1688,92

Deoarece cuantumul pensiei reexaminat la 01.11.2019 a constituit - 1688,92 lei lunar, fiind mai mic decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată (la 01.11.2019) - 1850,57 lei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, a emis decizie de respingere în reexaminarea pensiei. Ca urmare indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2020 - 2022 pensia a fost majorată şi de la 01.04.2022 constituie - 2582,24 lei lunar.

Conform art. 33 al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii,

(1) Reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a) apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie;

b) transferării la altă categorie de pensie;

c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă;

d) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate;

e) modificării/completării art. 5 şi 50 cu prevederi referitoare la circumstanțe ce țin de perioade necontributive și de activități, care au fost realizate până la stabilirea/reexaminarea pensiei.

(2) Reexaminarea drepturilor la pensie în cazul prevăzut la alin.(1) lit.a) se efectuează şi pentru pensionarii care şi-au realizat dreptul la pensie pînă la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

(3) Reexaminarea dreptului la pensie în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d) și e) din prezentul articol se efectuează conform formulelor indicate în anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 4, iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. c) din prezentul articol – conform formulei indicate în anexa nr. 2^1.

Conform art. 41 al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii,

(1) Începînd cu 1 iulie 2019, se stabilește vîrsta standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și, începînd cu 1 iulie 2028, vîrsta standard de pensionare de 63 de ani pentru femei. Atingerea acestor vîrste se realizează prin creșterea anuală a vîrstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 2.

Conform art. 42 al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii,

(1) Se stabileşte stagiul complet de cotizare de 34 de ani: pentru bărbaţi începînd cu 1 iulie 2018, iar pentru femei începînd cu 1 iulie 2024, conform eşalonării prevăzute în tabelul nr. 5.

Conform art. 1 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie,

(1) Prezenta lege reglementează:

a) raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie;

b) principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii;

e) obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale;

f) modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

Conform art. 5 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie,

(1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei.

Conform art. 10 alin.(1)-(3) din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condiţiile legii. Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

În speță, obiect al contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității acțiunilor Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la furnizarea informației solicitate de reclamantul ***** referitoare la modul de stabilire și indexare a pensiei sale pentru limită de vârstă, precum și verificarea legalității refuzului de a recalcula pensia în conformitate cu stagiul total de cotizare de 34 de ani și 6 luni începând cu 06.09.2013.

Cu titlu preliminar instanța reține că, în privința modalității de calcul a pensiei, art. art. 41 și 42 al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, stabilesc vârsta de pensionare și stagiul complet de cotizare, care reprezintă elemente componente ale formulei de calcul prevăzute în anexele legii. Conform prevederilor Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, stabilește, la art. 33 alin. (1), cadrul legal pentru reexaminarea drepturilor la pensie. Procedura de reexaminare presupune depunerea unei cereri la Casa Națională de Asigurări Sociale, însoțită de documentația justificativă, iar autoritatea publică are responsabilitatea de a verifica și evalua validitatea informațiilor noi prezentate și, dacă acestea sunt confirmate, de a recalcula drepturile la pensie.

Cu privire la informația prezentată de către autoritatea publică pârâtă.

În evaluarea acțiunilor autorității publice pârâte, instanța a examinat modul în care aceasta a gestionat cererea reclamantului, Casa Națională de Asigurări Sociale a oferit răspunsuri detaliate cu privire la cererile reclamantului, prezentând documentația și calculele necesare pentru a clarifica modul în care a fost determinat cuantumul pensiei. În

răspunsurile transmise reclamantului, CNAS a explicat că stagiul de cotizare al reclamantului, utilizat în calculul pensiei, a fost determinat conform documentelor prezentate la momentul inițial și a inclus toate perioadele de muncă raportate și validate conform legislației.

La fel, CNAS a furnizat detalii privind venitul mediu lunar asigurat, utilizat în calculul inițial al pensiei, și a explicat modul în care acesta a fost determinat, luând în considerare perioadele relevante și veniturile raportate de angajatori.

În ceea ce privește indexarea pensiei, CNAS a explicat modalitatea de aplicare a indexărilor periodice. Indexările au fost realizate în baza ratei inflației și a altor indicatori economici, asigurând astfel ajustarea pensiei în raport cu evoluțiile economice. Totodată, CNAS a prezentat tabele detaliate care ilustrează procentele de indexare aplicate și cuantumul pensiei rezultat în urma fiecărei indexări.

Subsecvent, instanța constată că autoritatea publică pârâtă a respectat procedurile legale și a acționat în conformitate cu atribuțiile sale stabilite prin lege. Răspunsurile și documentele furnizate de CNAS demonstrează că aceasta a efectuat toate calculele necesare și a aplicat prevederile legale privind stabilirea și indexarea pensiei reclamantului.

Astfel, având în vedere argumentele prezentate și documentele analizate, instanța reține că autoritatea publică pârâtă, Casa Națională de Asigurări Sociale, a acționat în limitele atribuțiilor legale și a furnizat explicații detaliate cu privire la aplicarea legislației speciale în materia pensiilor, modalitatea de calcul și indexare a cuantumului pensiei reclamantului pentru limită de vârstă a fost justificată în mod corespunzător, asigurându-se respectarea drepturilor legale ale acestuia și aplicarea normelor legale în vigoare.

Cu privire la solicitarea reclamantului de a fi efectuată o recalculare a pensiei raportat la un stagiu de cotizare de 34,6 ani, începând cu 06.09.2013.

Instanța reține că, instanța reține că, la 07.10.2019, reclamantul a depus cerere de reexaminare a pensiei, prezentând certificatul de salariu *****din 30.09.2019, pentru perioada de activitate 01.01.1999 - 31.12.2002 și martie, mai, iunie, septembrie, noiembrie, decembrie anul 2003 la Asociația mijloacelor de transport auto Chișinău a CFM, ulterior reorganizată în întreprinderea ÎS „Almitrans” la 08.11.2000. În urma acestei cereri, cuantumul pensiei a fost reexaminat de la data de 01.11.2019, pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 2383,90 lei, luând în considerare stagiul total de cotizare de 34,6 ani, și a constituit suma de 1113,52 lei lunar. Această sumă a fost actualizată prin intermediul indexărilor efectuate în perioada 2014 - 2019, P = 1,35 % × 34,6 × 2383,90 = 1113,52lei.

În speță, reclamantului i s-a stabilit inițial pensia pentru limită de vârstă începând cu data de 06.09.2013, pe baza unui stagiu de cotizare de 30,1 ani și a venitului mediu asigurat la acea dată. Ulterior, la 07.10.2019, reclamantul a solicitat reexaminarea pensiei prezentând un certificat de confirmare a unor perioade suplimentare de cotizare. În urma reexaminării, pensia a fost recalculată pe baza unui stagiu total de cotizare de 34,6 ani și a venitului mediu asigurat valorizat.

În context, deoarece cuantumul pensiei reexaminate la data de 01.11.2019 a fost de 1688,92 lei lunar, fiind mai mic decât pensia pentru limită de vârstă aflată în plată la aceeași dată - 1850,57 lei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sector Centru a emis decizie de respingere în reexaminarea pensiei.

Instanța observă că, potrivit art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156/1998, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare sau venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea inițială a dreptului la pensie. În speță, reexaminarea pensiei a fost efectuată conform acestor prevederi, luând în considerare documentele noi prezentate de reclamant care atestau perioade suplimentare de cotizare.

Însă, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sector Centru a respins recalcularea pensiei deoarece, deși stagiul de cotizare a fost extins la 34,6 ani, pensia recalculată la 01.11.2019 - 1688,92 lei, era inferioară pensiei aflate în plată la aceeași dată - 1850,57 lei. Instanța reține că, această decizie este conformă cu principiile stabilite de lege, care prevăd că reexaminarea și recalcularea pensiei trebuie să fie în beneficiul solicitantului, iar în cazul în care noul cuantum al pensiei este inferior celui aflat în plată, nu se justifică modificarea acestuia.

Subsecvent, având în vedere că nu au intervenit circumstanțe noi după reexaminarea din 01.11.2019, care să justifice o recalculare pozitivă a pensiei în beneficiul reclamantului, instanța reține că deciziile autorității publice pârâte este legală și întemeiată. Reclamantul nu a prezentat dovezi noi care să modifice stagiul de cotizare sau venitul asigurat în sensul prevăzut de art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156/1998.

Cu privire la argumentele părții reclamante că, prin decizia CNAS din 05.11.2019, *****, s-a stabilit și s-a majorat stagiul de muncă cu 5,2 ani, obținând astfel un stagiu de cotizare de 34,6 ani. Pe baza acestui stagiu de cotizare, reclamantul argumentează că i-ar fi trebuit aplicată pensia pentru limita de vârstă, raportată la stagiul complet de cotizare de 31,6 ani începând cu 06.09.2013. La fel, reclamantul susține că, dreptul său de a beneficia de pensia pentru vechime în muncă include atingerea vârstei de pensionare, realizarea stagiului total de cotizare și realizarea stagiului de cotizare în funcția respectivă.

Instanța remarcă că, reclamantul a obținut majorarea stagiului de cotizare cu 5,2 ani prin decizia CNAS din 05.11.2019, *****, ceea ce a dus la un stagiu total de cotizare de 34,6 ani. Această modificare a fost realizată în baza certificatelor de salariu și documentelor suplimentare prezentate ulterior. Conform acestei decizii, CNAS a recalculat pensia începând cu 01.11.2019, pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 2383,90 lei și a stagiului de cotizare total de 34,6 ani.

În context, argumentul reclamantului conform căruia majorarea stagiului de cotizare trebuia să fie aplicată retroactiv pentru perioada începând cu 06.09.2013, nu dispune de o susținere legală. Or, potrivit art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156/1998, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează doar în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare sau venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea inițială a dreptului la pensie. În speță, majorarea stagiului de cotizare a fost efectuată pe baza unor

documente prezentate ulterior, iar recalcularea a fost corect realizată pentru perioada ulterioară prezentării acestor documente.

Totodată, reclamantul invocă dreptul de a beneficia de pensia pentru vechime în muncă, menționând condițiile stabilite de legislație: atingerea vârstei de pensionare, realizarea stagiului total de cotizare și realizarea stagiului de cotizare în funcția respectivă. Instanța constată că aceste condiții au fost respectate la momentul acordării inițiale a pensiei în 2013. Recalcularea pensiei în 2019 a fost realizată în conformitate cu documentele suplimentare prezentate, fără a aduce o schimbare în cuantumul pensiei aflate în plată. Or, recalcularea pensiei pe baza documentelor prezentate ulterior nu poate fi aplicată retroactiv, ci doar de la data la care au fost prezentate documentele justificative.

Prin urmare, instanța constată că solicitarea reclamantului de recalculare a pensiei raportat la un stagiu de cotizare de 34,6 ani, începând cu 06.09.2013, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În acest context, instanța de judecată conchide că, încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, prin urmare argumentele părții reclamante în acest sens sunt lipsite de suport juridic. Toate argumentele invocate de către partea reclamantă în cererea de chemare în judecată, vin în contradicţie cu cadrul legal menționat supra.

Astfel, analizând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și materialul probatoriu administrat, instanța conchide că, actele administrative individuale în privința reclamantului ***** au fost emise de către autoritatea publică pârâtă în strictă conformitate cu prevederile legale. Prin urmare, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative individuale, emise în privința reclamantului de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ceea ce în consecință constituie temei de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de *****, ca fiind neîntemeiată. Or, poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a) - e).

Având în vedere argumentele expuse, instanţa de judecată apreciază ca fiind neîntemeiată acţiunea reclamantului şi conchide a respinge acţiunea depusă în ordinea contenciosului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la constatarea faptului neexaminării în termen a cererilor înaintate la 05.08.2022, 20.09.2022 în ordinea stabilită; recunoaşterea ilegală a refuzului CNAS din

05.08.2022 *****, din 06.10.2022 nr. *****, din 31.10.2022 ***** cu obligarea pârâtului prezentări informaţiei solicitate inclusiv privitor mărimea pensiei stabilite pentru stagiul complet de muncă de 31,6 ani, având în vedere că stagiu complet de cotizare a constituit 34 ani şi 6 luni la 06.09.2013, mărimea indexărilor survenite în perioada 06.09.2013-01.11.2019 în procente/lei calculate la pensia stabilită pentru stagiul complet de cotizare; obligarea Casei naţionale de Asigurări Sociale să efectuieze calculul pensiei pentru limita de vârstă lui ***** reieşind din stagiul de muncă de 36,7 ani începînd cu 06.09.2013 - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**